

um húsnæðismál.

Flm.: Björn Jónsson.

Alþingi ályktar að skora á ríkisstjórnina að láta ákvæði gildandi laga um Húsnæðismálastofnun ríkisins um byggingar hagkvæmra, vandaðra og staðlaðra íbúða, er láglaunafólk í verkalyðsfélögum hafi forkaupsrétt að með sérstökum lánskjörum, koma til framkvæmda hvarvetna utan Reykjavíkur, þar sem brýn þörf er aukinna íbúðabygginga og hlutaðeigandi sveitarfélög og byggingarsamvinnufélög verkafólks eða verkalyðsfélög tryggja, að fullnægt sé ákvæðum laganna um gerð íbúðanna og hagkvæmar byggingarframkvæmdir.

Greinargerð.

Í sambandi við gerð kjarasamninga sumarið 1964 var gefin um það yfirlýsing af hálfu ríkisstjórnarinnar og borgarstjórnar Reykjavíkur, að þessir aðilar skuldbyndu sig til að standa að byggingu 1250 íbúða, er reistar yrðu í Reykjavík á 5 árum og láglaunafólk í verkalyðsfélögum ætti forkaupsrétt að. Skyldi láglaunafólk í verkalyðsfélagunum njóta sérstakra lánskjara til kaupa á þessum íbúðum á þann hátt m. a., að lán næmu 80% af verðmæti íbúða og lánstími yrði 33 ár og lánin afborgunarlaus fyrstu 3 árin.

Í framhaldi af framangreindri yfirlýsingu beitti ríkisstjórnin sér síðan fyrir breytingu á lögum um Húsnæðismálastofnun ríkisins, þess efnis, að ríkisstjórninni heimilaðist að láta byggja hagkvæmar, ódýrar íbúðir í fjölbýlishúsum í samvinnu við hlutaðeigandi sveitarfélög og veita láglaunafólki í verkalyðsfélagunum þau lánskjör til kaupa á slíkum íbúðum, sem í hinni greindu yfirlýsingu var heitið. Voru lög um þetta efni samþykkt á Alþingi og hlutu staðfestingu 10. maí 1965.

Framkvæmdir samkvæmt gefnum yfirlýsingum og greindum heimildarlögum hafa nú um hrið verið í undirbúningi í Reykjavík, og mun bygging 350 íbúða hefjast þar innan skamms. Hins vegar sér þess enn ekki merki, að ríkisstjórnin hyggist notfæra sér heimildarákvæði laganna frá 10. maí 1965 til neinna hliðstæðra framkvæmda utan höfuðborgarinnar.

Allir munu fagna því mikla átaki, sem í fyrirhuguðum framkvæmdum felst, í húsnæðismálum verkafólks í Reykjavík, og einnig því, að þetta átak er líklegt til að breyta íbúðamarkaðinum þar í heilbrigðara horf og lækka byggingaverðlag almennt á höfuðborgarsvæðinu. Á hinn bóginn verður ekki séð, að það verði með neinu móti réttlætt, að verkafólk annars staðar á landinu verði með öllu afskipt varðandi þau sérstöku lánskjör, sem hér er um að ræða, og um þá möguleika, sem í því felast, að teknar eru upp nýjar og stórbættar bygginga- og framkvæmdaaðferðir, sem lækka munu íbúðaverð verulega.

Með síhækkandi byggingarkostnaði verður með hverju ári fjarlægara fyrir allt láglaunafólk að eignast sómasamlegt húsnæði, og er nú í rauninni orðið óhugsandi fyrir almenna verkamenn eða iðnverkamenn með þeim einu lánamöguleikum, sem þeim standa nú opnir, lánnum Húsnæðismálastofnunar ríkisins, sem nægja nú tæplega fyrir $\frac{1}{3}$ af kostnaðarverði meðalstórrar íbúðar, enda heyrir það nú orðið til undantekninga, að láglaunafólk ráðist í íbúðabyggingar, a. m. k. mun sú reynslan úti um land.

Ef hér á að verða breyting á, er óhjákvæmilegt, að greitt verði stórum betur en enn er gert fyrir hagkvæmum lánskjörum til handa efnalitu og lágt launuðu fólki til byggingaframkvæmda, og jafnframt, að ráðstafanir verði gerðar til lækkunar byggingarkostnaðar. Lög þau, sem um ræðir í þessari þáttill., eru vafalaust spor í rétta átt, og það spor verður að stiga til fulls með því að láta lögin koma til framkvæmda gagnvart láglaunafólki um land allt, þar sem unnt er að fullnægja þeim eðlilegu skilyrðum, sem sett eru fyrir hinum tiltölulega hagstæðu lánskjörum, og þar sem húsnæðisskortur er ríkjandi.

Er þess að vænta, að hv. Alþingi láti með samþykkt þessarar þáttill., í ljós ótvíræðan vilja sinn um, að sami réttur verði tryggður láglaunafólki um land allt til hinna hagstæðustu byggingakjara, sem nú er völ á og lög heimila.